

Dosarul nr. 3ra-1235/23
2-23172998-01-3ra-19122023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud.: L. Holevițaia)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Bostan, G. Dașchevici, I. Dutca)

Î N C H E I E R E

21 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Diana Stănilă

Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Duca Ion,
în cauza civilă, de contencios administrativ electoral depusă de Duca Ion
împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale nr.1, Consiliului
Electoral al Circumscripției Electorale orășenești Sîngera nr.1/4, terții Partidul
Politic Voința Poporului, Pîrgari Tatiana, Drab Boris, Crețu Victor, Ursu Alexandru,
Dercaci Natalia, Ișcenco Veaceslav, Jumir Irina, Breguța Andrei, Todirașcu
Anastasia, Hîțu Vasile, Căpățină Ion, Scripnic Irina, Gușan Cristina, Partidul Politic
„Partidul Acțiune și Solidaritate”, Buruiană Aliona, Crețu Sergiu, Bîlici Maria,
Țurcan Vladimir, Partidul Politic Mișcarea Alternativă Națională, Danu Alexandr,
Căpățină Ion, Cazacu Galina, Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica
Moldova”, Brînzila Sergiu, Baciou Zinaida, Partidul Politic Platforma Demnitate și
Adevăr, Lari Nichita privind anularea actelor administrative, declararea nulității
alegerilor locale și organizarea votării repetate,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2023,

c o n s t a t ă :

La 04 decembrie 2023, Duca Ion, a depus acțiune în contencios administrativ
împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale nr.1, Consiliului
Electoral al Circumscripției Electorale orășenești Sîngera nr.1/4.

Prin cererea de concretizare din 08 decembrie 2023, Duca Ion a solicitat
anularea hotărârii nr.216 din 30.11.2023 al Consiliului electoral al Circumscripției
electorale municipale Chișinău nr.1;

- anularea hotărârii nr.51 din 13.11.2023 al Consiliului Electoral al
Circumscripției Electorale Sîngera nr.1/4;

- anularea dispoziției nr.45 din 29.11.2023 al Consiliului electoral al
circumscripției electorale municipale Chișinău nr.1, în partea examinării cererii
prelabile depuse de către Duca Ion împotriva hotărârii Consiliului electoral al

circumscripției electorale orășenești Sîngera nr.1/4 nr.51 din 13.11.2023 cu privire la declararea alegerilor locale generale din or. Sîngera nule;

- să fie declarate nule alegerile locale generale din circumscripția electorală Sîngera nr.1/4;

- să fie dispusă organizarea votării repetate în baza acelorași date din listele electorale, cu aceleași candidaturi;

- să fie înlocuiți funcționarii electorali din cadrul consiliului din circumscripția electorală Sîngera nr.1/4 și birourilor electorale care au comis încălcările;

În motivare a invocat că, a participat la alegerile locale generale din 05 noiembrie 2023 în calitate de concurent electoral pentru alegerea consilierilor în Consiliul or. Sîngera și pentru alegerea Primarului or. Sîngera.

La 07 noiembrie 2023, a depus la Comisia Electorală Centrală o contestație înregistrată sub nr.CEC-10ALG/86 prin care a solicitat să fie anulată ca fiind ilegală Hotărârea nr.51 din 13 noiembrie 2023 al Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Sîngera nr.1/4, să fie declarate nule alegerile locale generale din circumscripția electorală Sîngera nr.1/4, să fie dispusă organizarea votării repetate în baza acelorași date din listele electorale, cu aceleași candidaturi, să fie înlocuiți funcționarii electorali din cadrul consiliului din circumscripția electorală Sîngera nr.1/4 și birourilor electorale care au comis încălcările, întemeiată pe prevederile art.art.91 alin.(1), 92, 176 și 177 din Codul electoral.

Potrivit procesului-verbal al biroului electoral al secției de votare nr.1/261, privind rezultatele numărării la alegerea primarului or. Sîngera, lipsesc 7 buletine de vot.

Conform procesului-verbal al biroului electoral al secției de votare nr.1/262, privind rezultatele numărării la alegerea consilierilor în Consiliul or. Sîngera, lipsește 1 buletin de vot.

Potrivit procesului-verbal al biroului electoral al secției de votare nr.1/264, privind rezultatele numărării la alegerea consilierilor în Consiliul or. Sîngera, lipsește 1 buletin de vot.

Conform procesului-verbal al biroului electoral al secției de votare nr.1/265, privind rezultatele numărării la alegerea consilierilor în Consiliul or. Sîngera, lipsesc 12 buletine de vot.

Totodată, în procesul-verbal al biroului electoral al secției de votare nr.1/263, privind rezultatele numărării la alegerea consilierilor în Consiliul or. Sîngera și a primarului or. Sîngera la rubrica „numărul buletinelor de vot neutilizate și anulate” au fost efectuate rectificări.

Astfel, încălcările menționate au influențat rezultatele votării și atribuirea mandatului de consilier lui Duca Ion.

Numărul de 135 voturi valabil exprimate pentru Duca Ion în calitate de candidat independent la funcția de consilier în Consiliul or. Sîngera nu se încadrează în șirul descrescător, deoarece 14 buletine de vot la alegerea consilierilor în Consiliul or. Sîngera în favoarea sa au fost excluse.

La contestație au fost anexate: legitimația nr.53 din 18.09.2023, procesul-verbal al biroului electoral al secției de votare nr.1/261, privind rezultatele numărării la alegerea consilierilor în Consiliul or. Sîngera, procesul-verbal al biroului electoral al secției de votare nr.1/261, privind rezultatele numărării la alegerea primarului or.

Sîngera, procesul-verbal al biroului electoral al secției de votare nr.1/262, privind rezultatele numărării la alegerea consilierilor în Consiliul or. Sîngera, procesul-verbal al biroului electoral al secției de votare nr.1/262, privind rezultatele numărării la alegerea primarului or. Sîngera, procesul-verbal al biroului electoral al secției de votare nr.1/263, privind rezultatele numărării la alegerea primarului or. Sîngera, procesul-verbal al biroului electoral al secției de votare nr.1/263, privind rezultatele numărării la alegerea primarului or. Sîngera, procesul-verbal al biroului electoral al secției de votare nr.1/264, privind rezultatele numărării la alegerea consilierilor în Consiliul or. Sîngera, procesul-verbal al biroului electoral al secției de votare nr.1/264, privind rezultatele numărării la alegerea primarului or. Sîngera, procesul-verbal al biroului electoral al secției de votare nr.1/265, privind rezultatele numărării la alegerea consilierilor în Consiliul or. Sîngera, procesul-verbal al biroului electoral al secției de votare nr.1/265, privind rezultatele numărării la alegerea primarului or. Sîngera.

Prin răspunsul nr.CEC-8/3666 din 09 noiembrie 2023 Comisia Electorală Centrală a expediat contestația cu probele anexate (23 file) către Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Sîngera nr.1/4.

La 13 noiembrie 2023 prin Hotărârea nr.51, Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Sîngera nr.1/4, a declarat inadmisibilă contestația înaintată de Duca Ion candidat la funcția de consilier în Consiliul or. Sîngera și primar al or. Sîngera, înregistrată la Comisia Electorală Centrală cu nr.CEC-10ALG/86. Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Sîngera nr.1/4 și-a motivat hotărârea pe faptul la data de 06 noiembrie 203 prin hotărârea nr.49 a confirmat alegerile din 05 noiembrie 2023 în circumscripție electorală Sîngera nr.1/4.

Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Sîngera nr.1/4 invocă că nu au fost elucidate careva divergențe în procesul-verbal privind centralizarea rezultatelor votării. Menționează reclamantul că, la 05 noiembrie 2023, a depus o contestație cu privire la incidentul grav produs în biroul secției de votare nr.1/265, prin care un alegător a ieșit din secția de votare cu buletinele de vot.

Prin scrisoarea f/n a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Sîngera nr.1/4 a fost informat că a fost sesizat Inspectoratul de Poliție Botanică, până la moment pe cazul respectiv nu există vreo hotărâre. Cu titlu de exemplu datele înscrise în procesul verbal al biroului secției de votare nr.1/265 pun la îndoială conformitatea și veridicitatea acestuia, urmare a incidentului grav produs la data de 05 noiembrie 2023, prin care un alegător a ieșit din secția de votare cu buletinele de vot.

Prin răspunsul nr.49/02/CECEMC nr.1 din 21 noiembrie 2023, în conformitate cu art.46 Cod electoral a fost informat despre faptul că, „Consiliile electorale de circumscripție de nivelul întâi și birourile electorale constituite în condițiile prezentului cod își încetează activitatea și se consideră dizolvate de drept la data confirmării rezultatelor alegerilor și a validării mandatelor de către autoritatea competentă, dar nu mai devreme de soluționarea tuturor contestațiilor depuse în perioada electorală.

Membrii consiliului electoral de circumscripție de nivelul al doilea, cu excepția președintelui, își încetează activitatea la data confirmării rezultatelor alegerilor și

validării mandatelor, dar nu mai devreme de soluționarea definitivă a tuturor contestațiilor depuse în perioada electorală ”.

Astfel, potrivit răspunsului nr.49/02/CECEMC nr.1 din 21 noiembrie 2023, Dispoziția nr.44 din 28.11.2023 și, respectiv, Dispoziția nr.45 din 29.11.2023 al Consiliului electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr.1, sunt ilegale.

Ca temei de drept al acțiunii a invocat prevederile art.101 alin.(6) din Codul electoral, art.art.189, 211, 212, 224 alin.(1) lit. b) din Codul administrativ.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 6 decembrie 2023, autoritățile publice Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr.1 și Consiliului electoral al circumscripției electorale orașenești Sîngera nr.1/4 s-au substituit cu Comisia Electorală Centrală.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 11 decembrie 2023, acțiunea în contencios administrativ depusă de Duca Ion împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale nr.1, Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale orașenești Sîngera nr.1/4, Comisia Electorală Centrală privind anularea actelor administrative, declararea nulității alegerilor locale și organizarea votării repetate, s-a respins ca fiind nefondată.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 13 decembrie 2023, Duca Ion a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 11 decembrie 2023.

Prin deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2023, s-a admis apelul declarat de Duca Ion.

S-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 11 decembrie 2023 și încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 06 decembrie 2023, și s-a emis o decizie nouă potrivit căreia: Acțiunea în contencios administrativ depusă de Duca Ion împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale nr.1, Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale orașenești Sîngera nr.1/4, terții Partidul Politic Voința Poporului, Pîrgari Tatiana, Drab Boris, Crețu Victor, Ursu Alexandru, Dercaci Natalia, Ișenco Veaceslav, Jumir Irina, Breguța Andrei, Todirașcu Anastasia, Hîțu Vasile, Căpățînă Ion, Scripnic Irina, Gușan Cristina, Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, Buruiană Aliona, Crețu Sergiu, Bîlici Maria, Țurcan Vladimir, Partidul Politic Mișcarea Alternativă Națională, Danu Alexandr, Căpățînă Ion, Cazacu Galina, Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”, Brînzila Sergiu, Baci Zinaida, Partidul Politic Platforma Demnitate și Adevăr, Lari Nichita privind anularea actelor administrative, declararea nulității alegerilor locale și organizarea votării repetate, s-a respins ca neîntemeiată.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 6 decembrie 2023 este neîntemeiată.

În speță, autoritățile publice pârâte Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr.1 și Consiliului electoral al circumscripției electorale orașenești Sîngera nr.1/4 eronat au fost substituite cu Comisia Electorală Centrală, în condițiile în care Consiliile electorale de circumscripție de nivelul întâi și birourile electorale își încetează activitatea și se consideră dizolvate de drept la data confirmării rezultatelor alegerilor și a validării mandatelor de către autoritatea

competentă, dar nu mai devreme de soluționarea tuturor contestațiilor depuse în perioada electorală.

La caz nu poate fi reținută dizolvarea de drept a Consiliului electoral al circumscripției electorale orășenești Sîngera nr.1/4 și a Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr.1, în condițiile legii acestea nu puteau fi dizolvate mai devreme de soluționarea tuturor contestațiilor depuse în perioada electorală.

Consiliul electoral al circumscripției electorale orășenești Sîngera nr.1/4 s-a expus, conform competenței asupra contestației depuse de Duca Ion prin hotărârea nr.51 din 13.11.2023, iar Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr.1 s-a expus asupra cererii prealabile prin hotărârea nr.216 din 30.11.2023.

Astfel, nu poate fi atribuită calitatea de autoritate publică pârâtă Comisiei Electorale Centrale, în condițiile în care participanți la procedura administrativă în prezenta cauză sunt: autoritatea publică- Consiliul electoral al circumscripției electorale orășenești Sîngera nr.1/4 și Consiliul electoral al circumscripției electorale municipale Chișinău nr.1 și candidatul independent Duca Ion.

Referitor la fondul acțiunii: instanța de apel a apreciat ca fiind temeinice concluziile autorității publice pârâte referitoare la faptul că la întocmirea proceselor-verbale recepționate de la BESV nr.1/261, 1/262, 1/263, 1/264 și 1/265 privind rezultatele numărării voturilor la alegerea primarului or. Sîngera și consilierilor în Consiliul or. Sîngera din cadrul alegerilor generale din 05.11.2023, nu au fost elucidate careva divergențe de calcul dintre buletinele de vot recepționate/numărate/evidențiate și "Actele de constatare a numărului de buletine de vot" pe fiecare BESV în parte, față de numărul reflectat în procesele-verbale privind rezultatul numărării voturilor, în concordanță cu fiecare criteriu separat: a, b, c, d, e, f, h, i și j. Or, de către reclamant nu au fost prezentate careva probe, nu doar afirmații declarative, și/sau argumente care ar putea fi reținute ca fiind încălcări care sunt de natură să influențeze rezultatele alegerilor și, respectiv, distribuirea mandatelor.

Analizând procesele-verbale privind rezultatele numărării voturilor la alegerea consilierilor în Consiliul or. Sîngera instanța a reținut că, efectuând diferența dintre - numărul de alegători care au primit buletine de vot -799 (fără rectificări) - numărul total de voturi valabil exprimate – 754 (fără rectificări) - numărul buletinelor de vot declarate nevalabile - 45 (fără rectificări) este egal cu 0 (zero).

Astfel, rectificarea efectuată la rubrica numărul buletinelor de vot neutilizate și anulate – 1156, nu influențează în nici un fel rezultatele alegerilor în secția de votare nr.1/263.

Instanța de apel a reținut și faptul că, la 6 noiembrie 2023, Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Sîngera nr.1/4 a emis hotărârea nr. 46 prin care a aprobat Procesul verbal privind centralizarea rezultatelor votării la alegerea consilierilor în Consiliul or. Sîngera, mun. Chișinău și hotărârea nr. 47 prin care a aprobat Procesul verbal privind centralizarea rezultatelor votării la alegerea primarului or. Sîngera, mun. Chișinău.

Totodată, Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Sîngera nr.1/4 a adoptat hotărârea nr. 49 cu privire la confirmarea legalității alegerilor locale generale

din 05 noiembrie 2023 în circumscripția electorală or. Sîngera nr.1/4, validarea și atribuirea mandatelor de consilier și declararea candidaților supleanți în Consiliul or. Sîngera.

Prin hotărârea nr. 48 Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Sîngera nr.1/4 a confirmat legalitatea alegerilor 18 locale generale din 05 noiembrie 2023 în circumscripția electorală or. Sîngera nr.1/4 și a validat mandatul de primar al or. Sîngera.

Instanța de apel a conchis că, argumentele lui Duca Ion invocate în contestația nr. CEC-10ALG/86 din 7 noiembrie 2023, prin care de fapt solicită emiterea unei hotărâri prin care autoritatea publică să anuleze rezultatele reflectate în actele întocmite urmare a generalizării procesului de vot în circumscripția în cauză, pe marginea căreia a fost adoptată hotărârea nr. 51 de către Consiliul electoral al circumscripției electorale orășenesc Sîngera nr.1/4, au fost invocate și în contestația nr. CEC-10ALG/79 din 7 noiembrie 2023 și în scrisoarea nr. 20 CEC-7/9859 din 8 noiembrie 2023 pe marginea căreia s-au expus instanțele judecătorești (hotărârea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2023, menținută prin încheierea Curții Supreme de Justiție la data de 18 noiembrie 2023).

La 19 decembrie 2023, ora 11:24, Duca Ion a depus la Curtea Supremă de Justiție, cerere de recurs nemotivată împotriva deciziei din 18 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În drept, și-a motivat recursul în temeiul prevederilor art. 432 din Codul de procedură civilă și 191 alin.(5), art.244-248 Cod administrativ.

La 21 decembrie 2023, a depus recurs motivat.

În motivare a invocat că, la examinarea cauzei instanțele ierarhic inferioare au aplicat eronat legea.

Speței sunt aplicabile prevederile art. 46, 97 alin.(4) din Codul electoral.

Recurentul a susținut că, Codul electoral stabilește că perioada electorală este perioadă cuprinsă între ziua adoptării actului cu privire la stabilirea datei scrutinului și ziua în care rezultatele alegerilor sunt confirmate de către organele competente, dar nu mai mare de 120 de zile.

Reieșind din dispoziția art. 46 Cod electoral Consiliul electoral al Circumscripției Electorale Sîngera nr.1/4 la data de 13 noiembrie 2023, nu putea examina contestația lui Duca Ion și adopta hotărârea nr.51, deoarece era desființat de drept din data de 06 noiembrie 2023, când a confirmat legalitatea alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 în circumscripția electorală orășenească Sîngera nr.1/4 și a validat mandatele.

La 12 decembrie 2023, prin intermediul Î.S. "Poșta Moldovei", a recepționat răspunsul nr. 1294 din 28.11.2023 semnat de Oleg Donceac, prin care a fost informat că Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Sîngera nr.1/4 este dizolvat de drept din data de 06 noiembrie 2023.

Totodată, recurentul a susținut că, în scopul stabilirii adevărului și elucidarea tuturor circumstanțelor, Duca Ion, în calitate de contestatar, Gorea Vladimir în calitate de reprezentat în biroul secției de votare nr.1/265 și membrii biroului secției de votare nr.1/265, urmau a fi audiați de către organul competent.

Prin scrisoarea f/n din 05 noiembrie 2023, de către Consiliul electoral al Circumscripției Electorale Sîngera nr.1/4, a fost informat că pe cazul respectiv, nu există vreo hotărâre sau răspuns.

Instanța de apel nu s-a expus asupra hotărârii nr.216 din 30 noiembrie 2023, a Consiliului electoral al circumscripției electorale municipal Chișinău nr.1.

Asemenea abordare, nu se încadrează în limitele legale de cercetare a probelor și drept urmare se încalcă dreptului lui Duca Ion la un proces echitabil.

Consiliul electoral al Circumscripției Electorale Sîngera nr.1/4 a confirmat rezultatele alegerilor și a validat mandatele la data de 06 noiembrie 2023, iar contestația lui Duca Ion a fost depusă la 07 noiembrie 2023, în perioada post electorală, și astfel, instanța de apel incorect a interpretat art. 46 din Codul electoral.

Instanța de apel nu a luat în considerație prevederile art. 46, 97 alin.(4) din Codul electoral și ca urmare, a încălcat normelor de drept procedural, ceea ce a dus la încălcarea dreptului la un proces echitabil.

Cu referire la termenul recursului:

Potrivit art. 95 alin. (1) din Codul electoral, în perioada electorală, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea.

Alineatul 8 al aceluiași articol stipulează că, înaintarea acțiunilor în contencios administrativ, precum și exercitarea căilor de atac împotriva actelor judecătorești se efectuează în termenul stabilit la alin. (1).

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată public la 18 decembrie 2023, și conform extrasului din poșta electronică dispozitivul deciziei dar și decizia motivată au fost notificate recurentului la 18 decembrie 2023, ora 16:18 și respectiv, 19 decembrie ora 14:00 (f. d. 246-247 vol. I).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 19 decembrie 2023, ora 11:22.

Examinând temeiurile invocate în recursul, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 245¹ alin. (1) și (3) din Codul administrativ, recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin. (1) lit. d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare.

La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.

În sensul art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs.

Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. a¹) că, recursul se declară inadmisibil în special când nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹.

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele precitate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că motivele de casare, invocate în recurs de către Duca Ion, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Duca Ion, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată și cererea de apel, care au fost analizate de către prima instanță și Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate corespunzător.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenteii la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în instanța de apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul

arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor.

Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretinsei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument.

Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Duca Ion.

Conform art. 98 alin. (1) pct. 4) din Codul electoral și în conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recurs depus de Duca Ion, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc